

Kartläggning av vattenråd

En sammanställning av nuläge, behov och gap

27 februari 2026

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans.

Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat.

I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar.

Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Bakgrund till projektet

Bakgrund

Målet är att ta fram underlag som:

- Tydliggör organisering, mandat och roller
- Utvärderar rådets funktion och resultat
- Undersöker medlemmarnas behov och önskemål
- Kartlägger organisering, uppdrag och arbetssätt för ett urval av andra vattenråd i Sverige
- Analyserar insamlad information

Tillvägagångssätt

Metod

Dokumentstudier

Bland annat dokument från vattenråden och vattenmyndigheten

Kvalitativa data

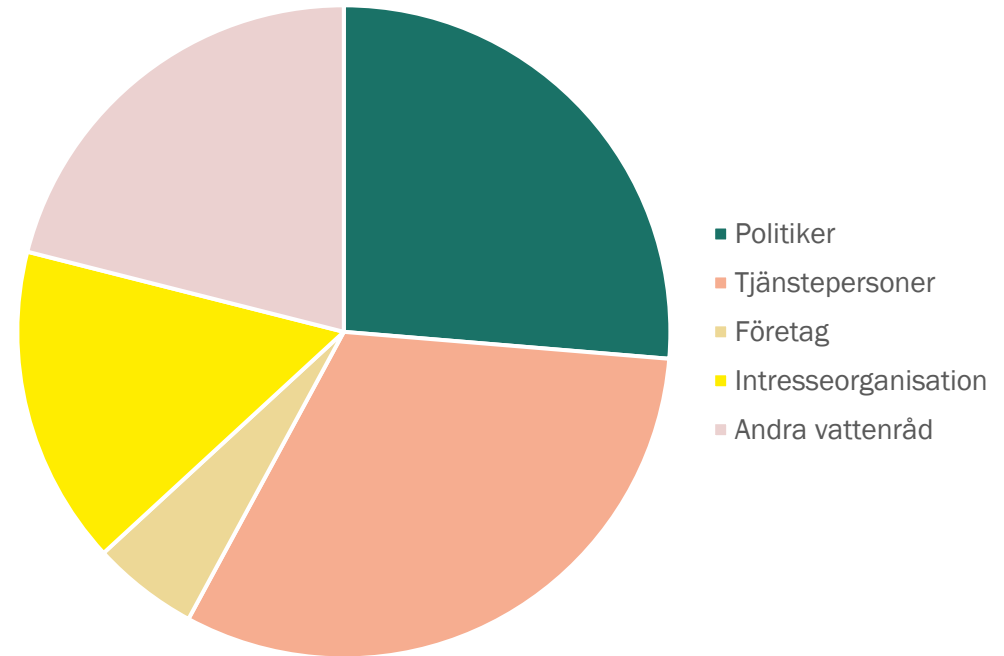
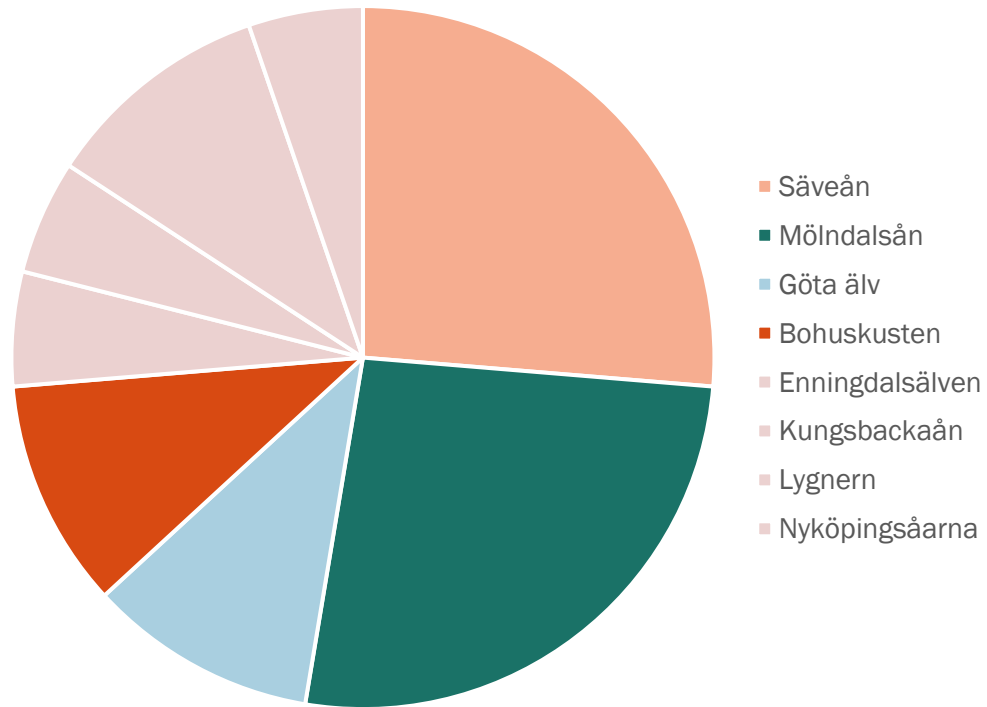
19 semistrukturerade intervjuer

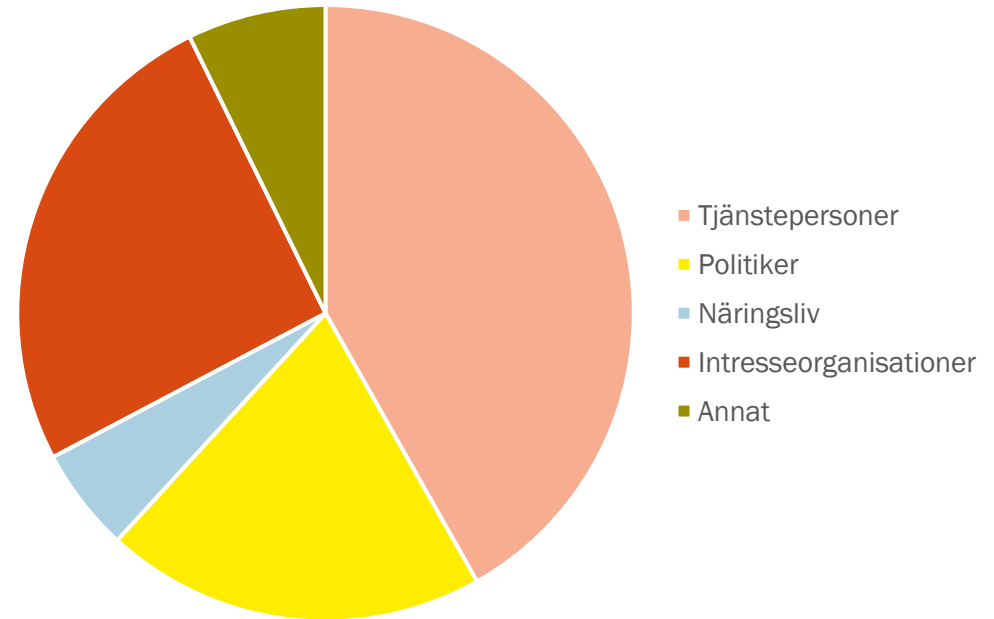
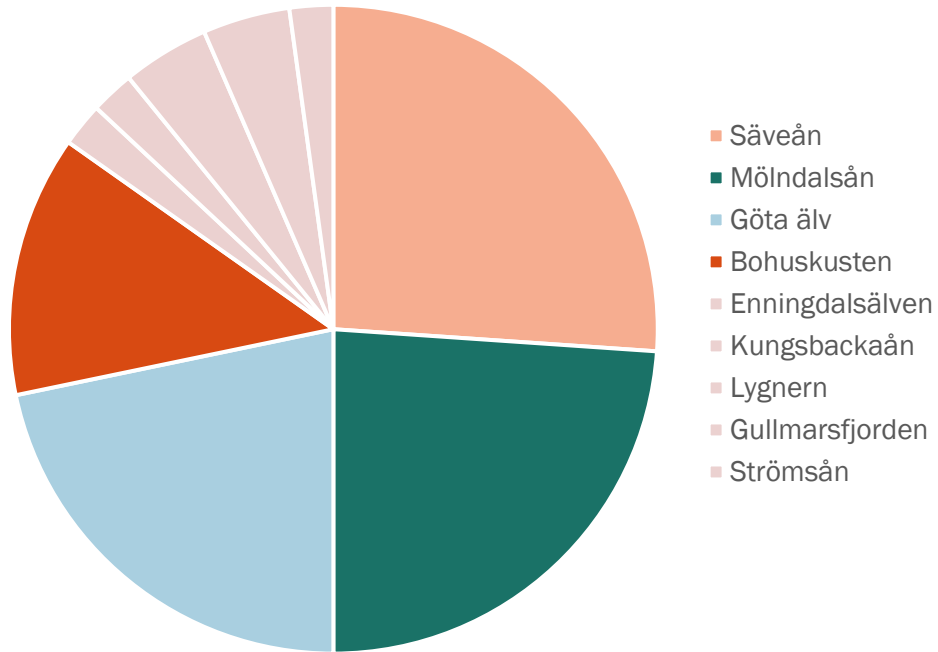
Kvantitativa data

11 kortintervjuer
53 enkätsvar

Kvalitativa intervjuer - fördelning

Kvantitativa data - fördelning

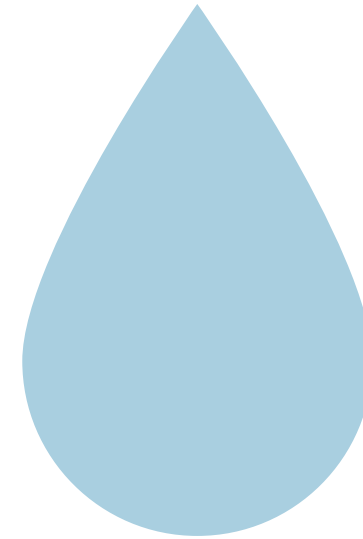
Resultat

1. Vattenrådets roll

”Hur skulle du beskriva vattenrådets syfte?”

- Samverkan inom ARO
- Samlar viktiga intressen
- Forum för dialog och informationsutbyte
- Skapar helhetsperspektiv samtidigt som lokal förankring

- Men också: Inte tydligt

Vattenrådets syfte

Mölnadsåns vattenråds formella syfte:

2 § Ändamål

Vattenrådets ändamål är att vara en lokal samverkansgrupp till länsstyrelsen och övriga vattenmyndigheter för Mölnadsåns avrinningsområde utgående från EU:s vattendirektiv och svensk vattenförvaltning.

Vattenrådet skall verka för att vattnet inom Mölnadsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status samt verka för att regleringen sker på ett ekologiskt skonsamt sätt.

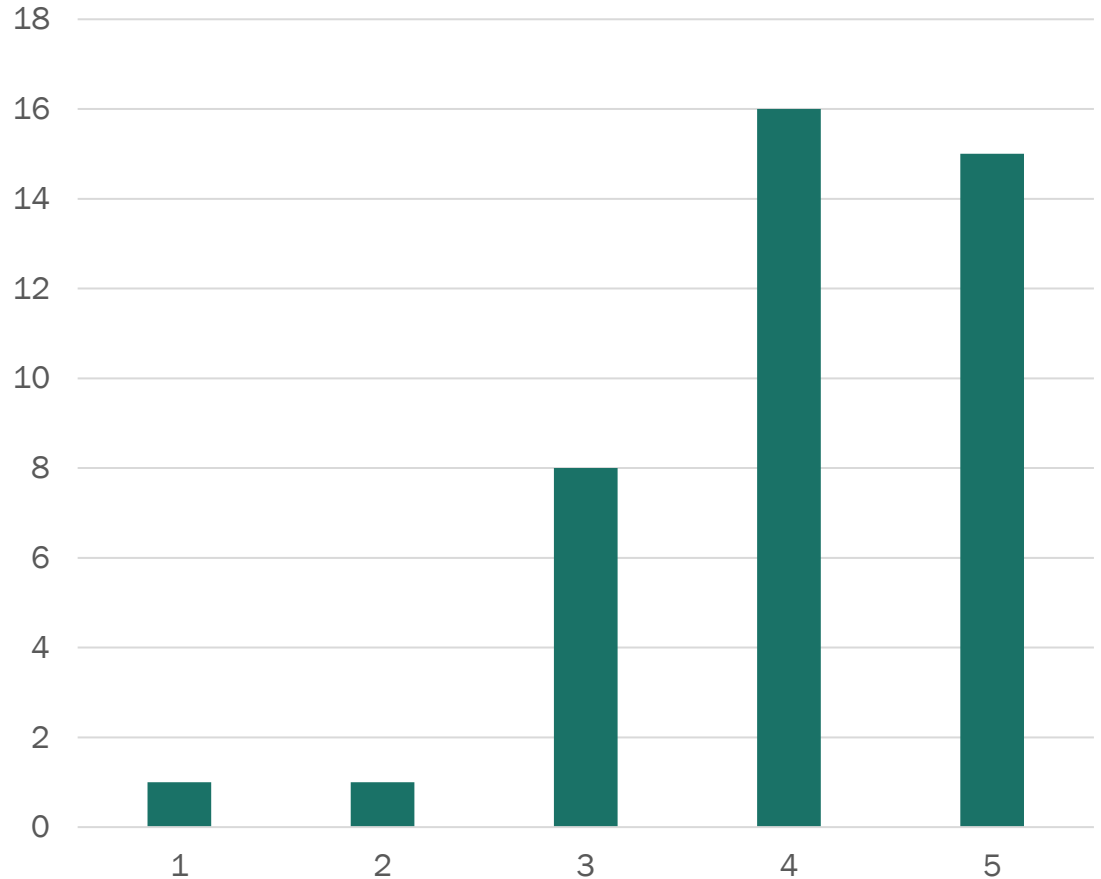
Ur: [Länk till vattenrådets Arbetsordning](#)

1. Vattenrådets roll

”Hur viktigt tycker du vattenrådet är för vattenförvaltningen i regionen/ARO?”

Tolkning från intervjuer:

- Kommunikation
- Lokalkännedom
- Utbyte av kompetens
- Samverkan mellan intressegrupper
- Fysiska åtgärder

Skala 1-5, där 1=inte alls och 5=mycket väl

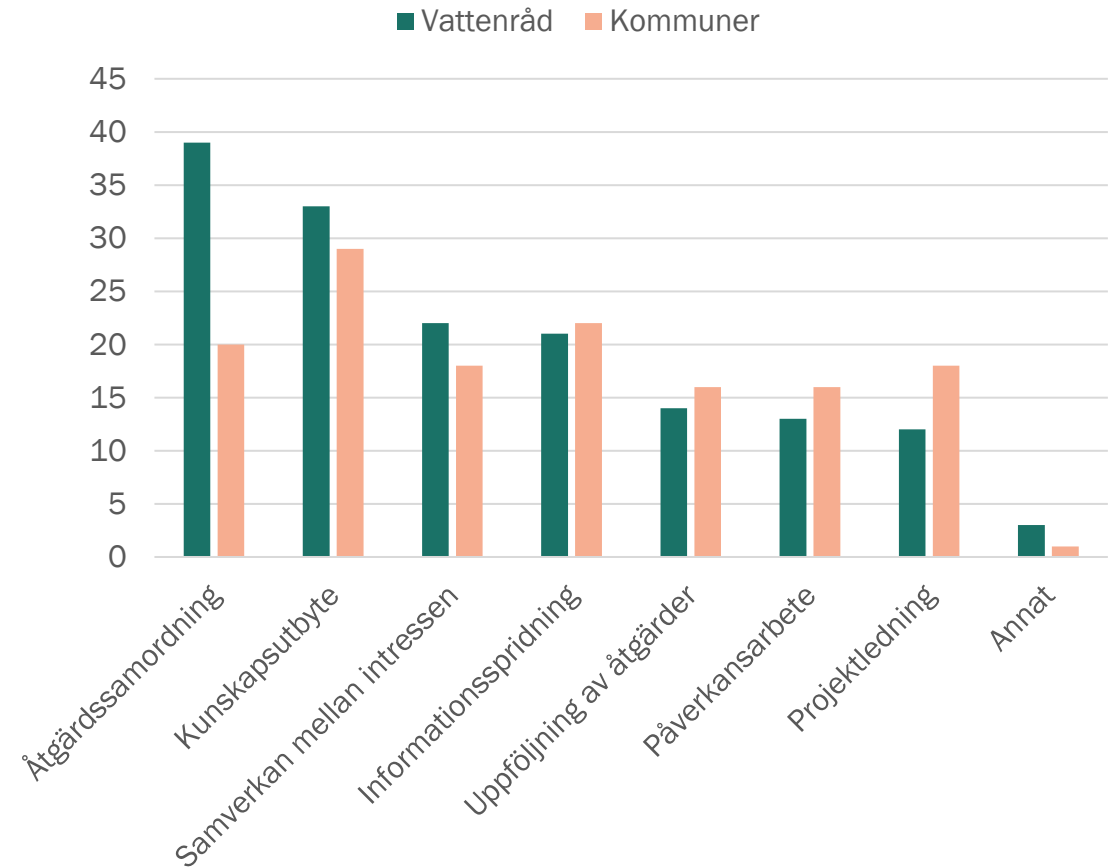
1. Vattenrådets roll

Vattenråd:

”Vilka är vattenrådets viktigaste uppgifter idag, enligt dig?”

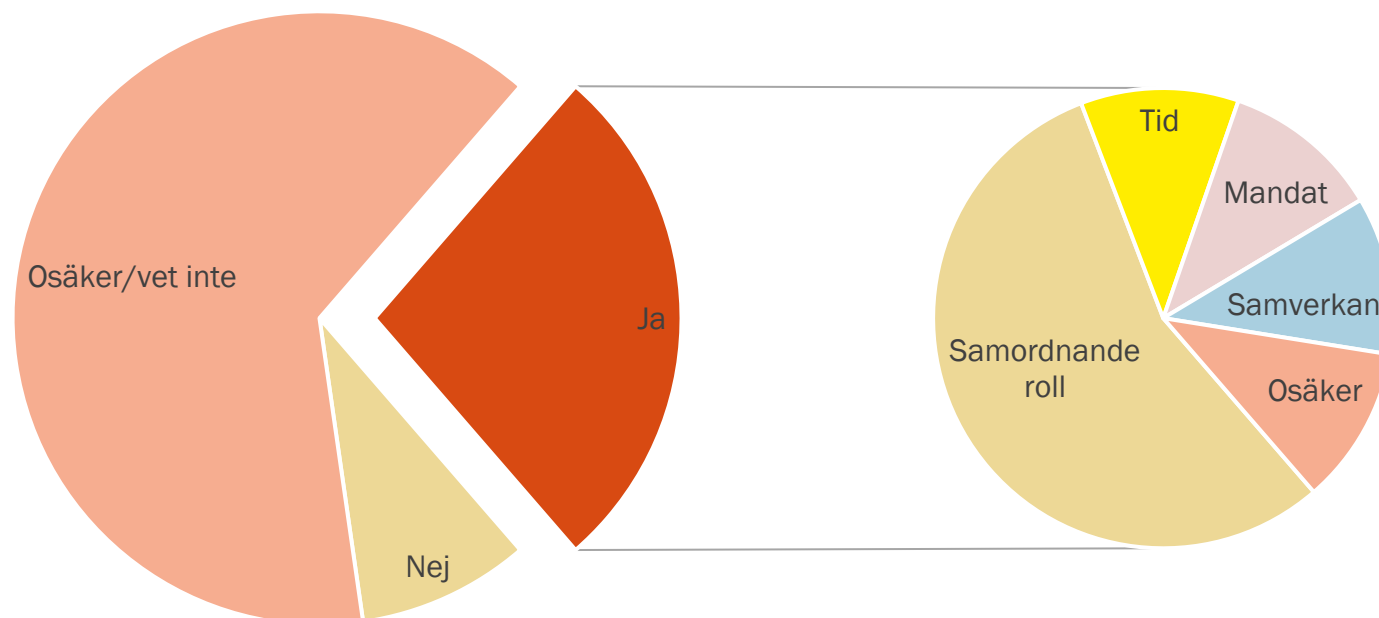
Kommuner:

”Vilket typ av arbete anser du att vattenråden ska kunna hantera?”

1. Vattenrådets roll

Möjlighet att erbjuda resurser / Typ av resurser

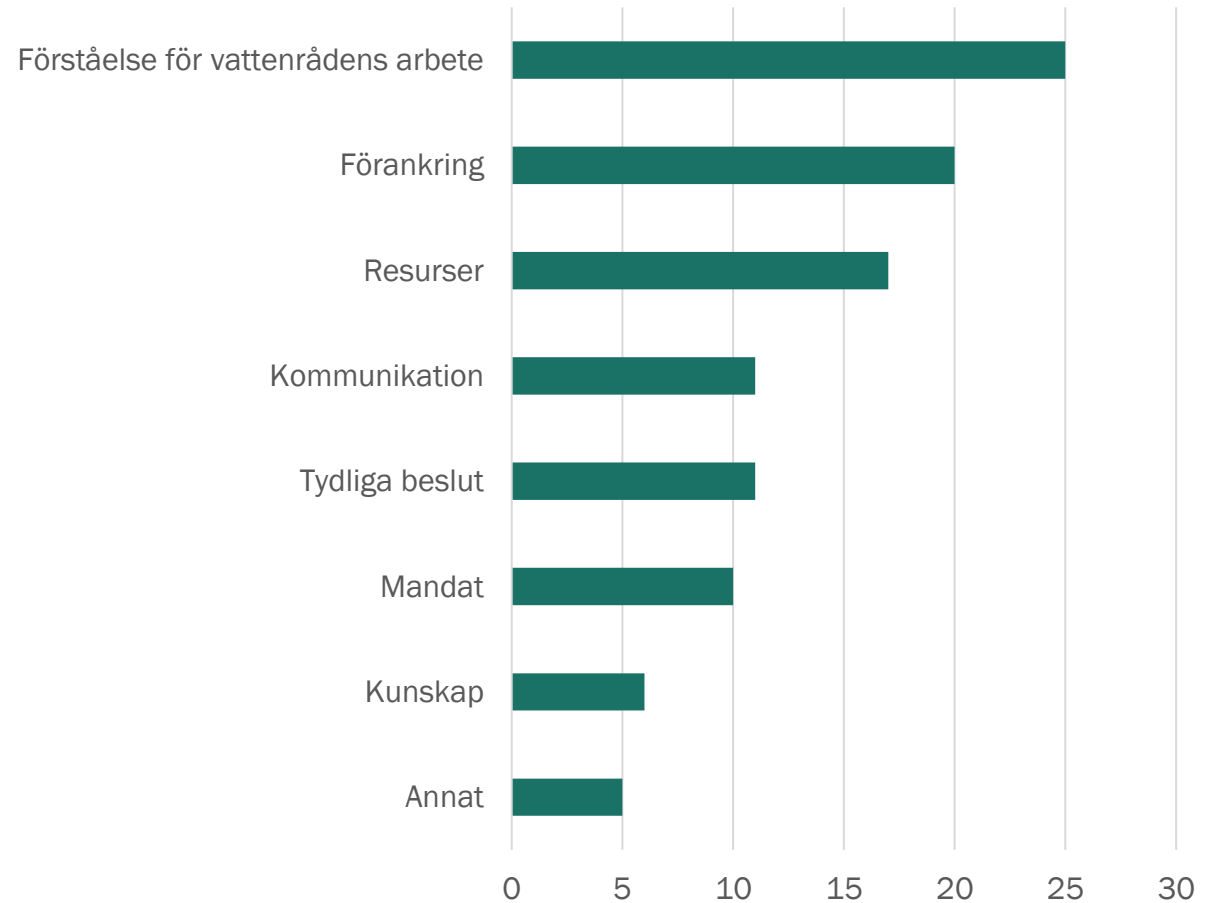

1. Vattenrådets roll

”Vad skulle behövas för att samverkan med kommunerna ska underlättas?”

Tolkning från intervjuer:

- Vattenrådet som självklar aktör i kommunernas arbete
- Frågorna prioriteras hos kommunerna
- → Gemensamt formulerat uppdrag
- → Visa resultat för kommunerna

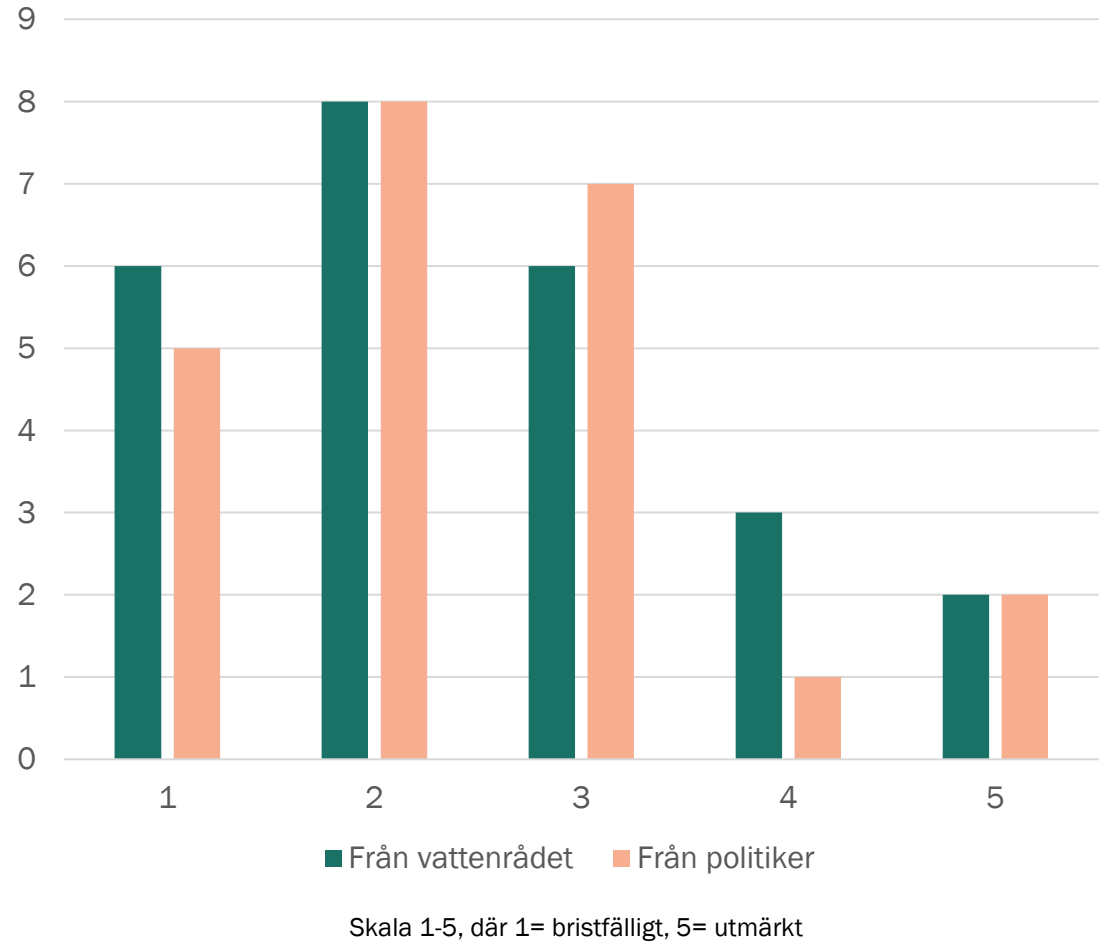

1. Vattenrådets roll

”Hur fungerar kommunikationen från vattenrådet till externa politiker?”

Och vice versa:

”Hur fungerar kommunikationen från externa politiker till vattenrådet?”

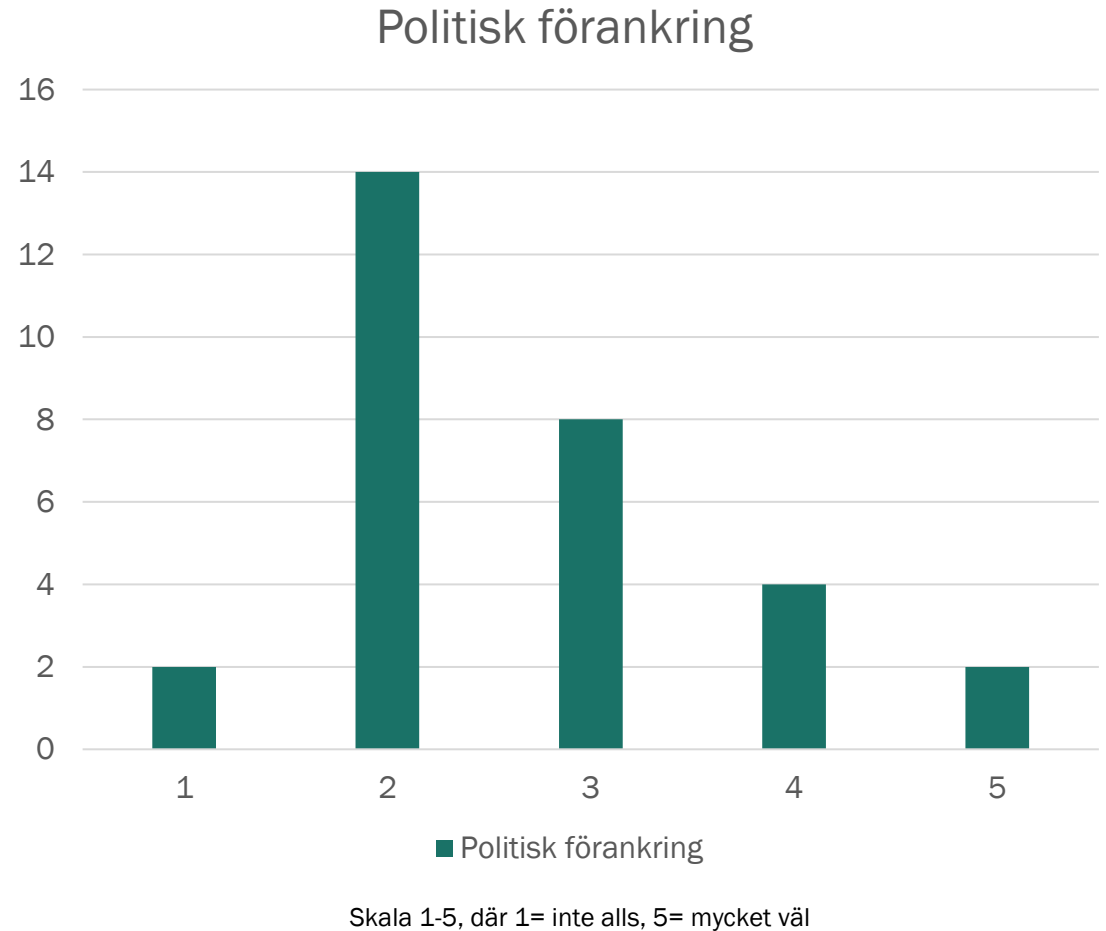
1. Vattenrådets roll

”Hur väl är vattenrådets arbete/roll förankrat i politiken?”

”Hur förankras vattenrådets arbete/roll i praktiken?”

- Information
- Politisk representation
- Samordnande funktioner
- Men också: ”vet inte”

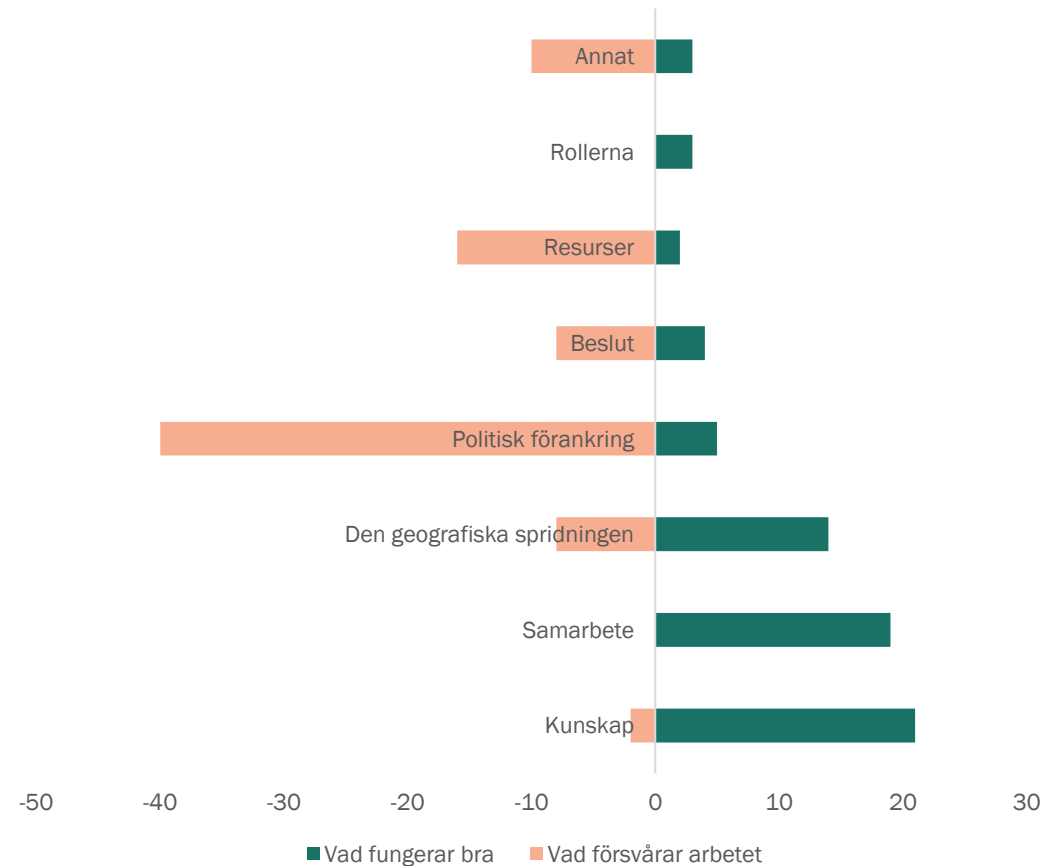
2. Organisation & arbetssätt

”Vad fungerar särskilt bra”

- Kunskap
- Samarbete
- Geografiska spridningen

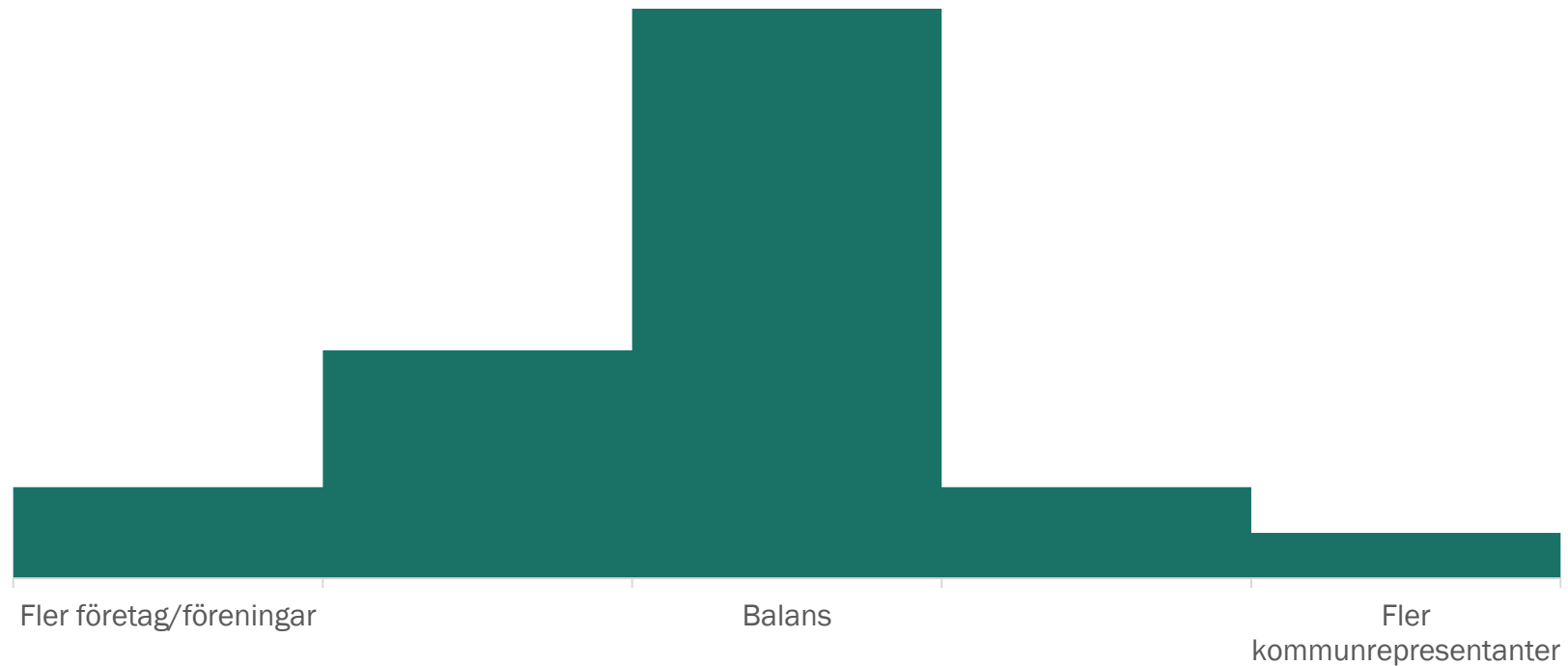
”Vad försvårar arbetet?”

- Politisk förankring
- Resurser
- Beslut

2. Organisation & arbetssätt

Samordning och balans mellan intressen

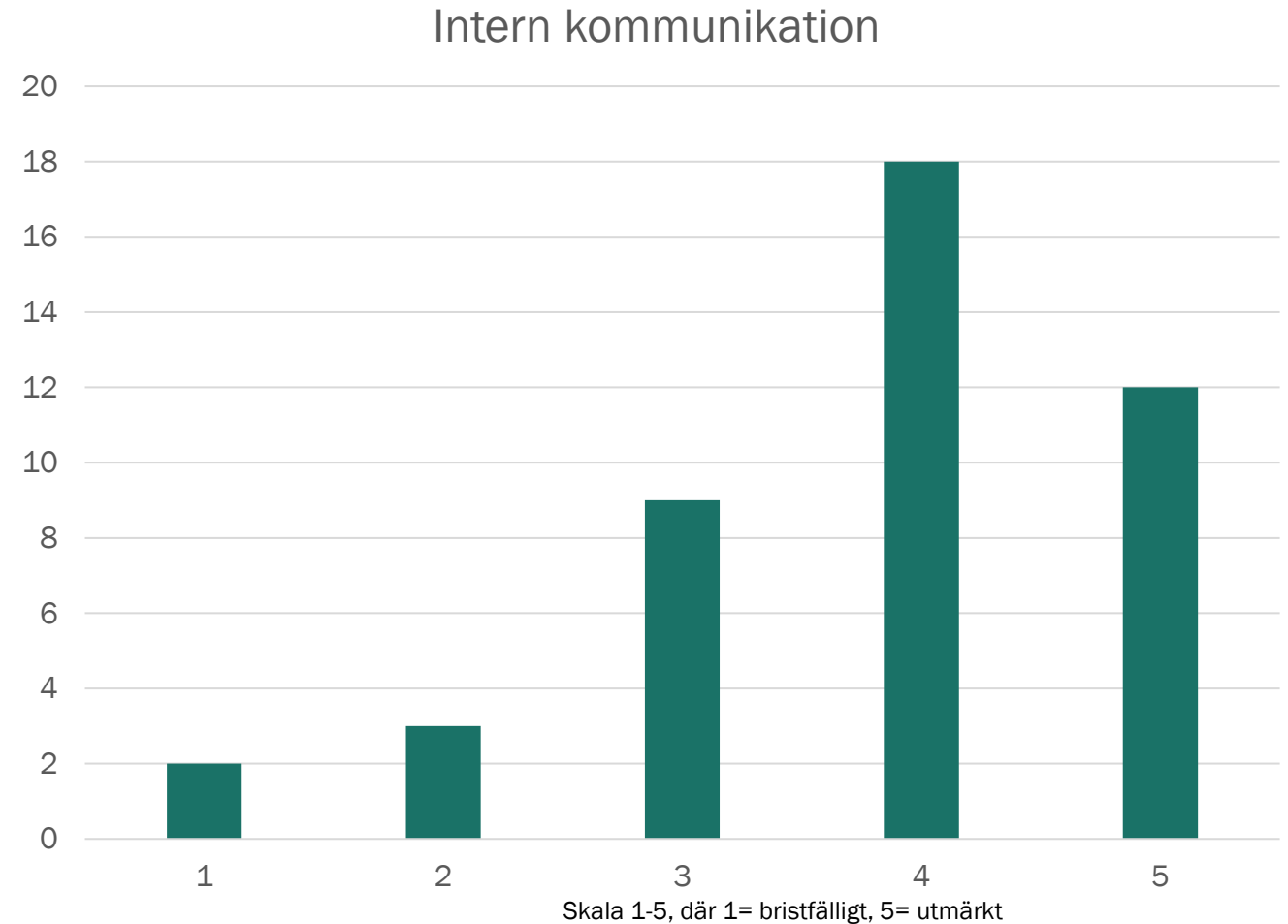

2. Organisation & arbetssätt

”Hur fungerar kommunikationen inom vattenrådet?”

Tolkning från intervjuer:

- Strukturerade möten
- Ibland ojämn fördelning av ordet
- Låg kommunikation mellan möten
- Brist på introduktion

3. Behov & önskemål

Exempel från intervjuer:

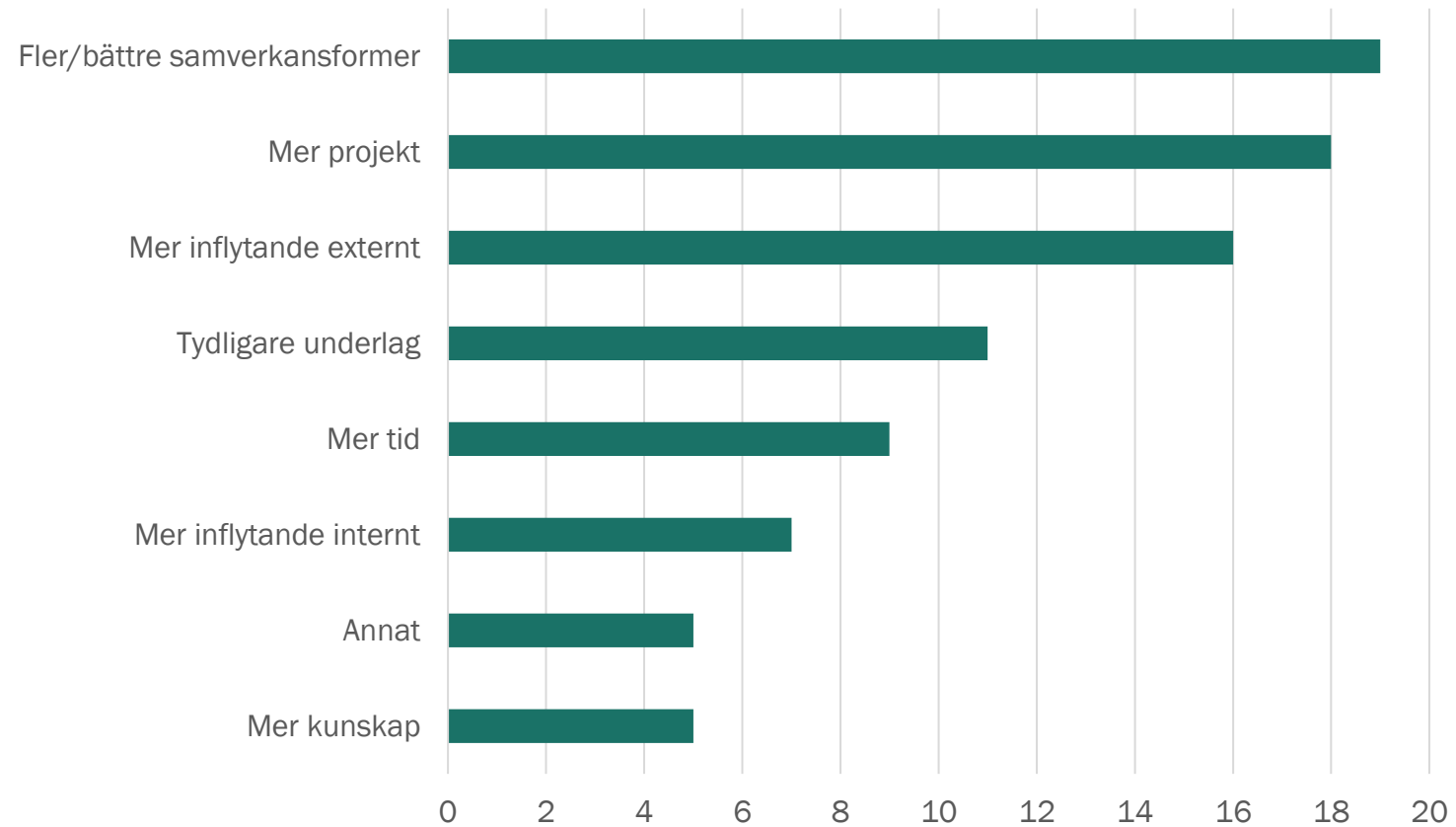
- Tydligare mandat, ansvar och uppdrag
- Robust struktur
- Långsiktiga ekonomiska- och personella resurser
- Öka fokus på åtgärdssamordning
- Starkare politisk förankring
- Förbättrad kommunikation
- Mer formellt och förankrat syfte

Kategoriserade enkätsvar

3. Behov & önskemål

Vad skulle du vilja se mer av i vattenrådet?

3. Den optimala rollen för ett vattenråd - exempel

4. Externa vattenråd

Resultat från urval av vattenråd utanför GR:s geografiska område – enligt de externa vattenrådets upplevelse

Samma grundläggande styrkor:

- Samverkan, kunskap och ARO-perspektiv

Skillnader:

- Tydligare mandat
- Bättre tillgång till resurser
- Starkare politisk förankring
- Större operativ kapacitet
- Systematisk kommunikation

Gap-analys: från nuläge till önskat läge

Gap-analys

Område	Nuläge	Behov	Önskat läge
x	Respondenternas beskrivning av hur vattenråden fungerar idag Block 1 och 2	Respondenternas beskrivning av vilka behov de ser framåt Block 3	Respondenternas beskrivning av "optimal roll" samt inspiration från externa vattenråd Block 3 och 4

Identifierat gap = gapet mellan nuläge och önskat läge

Gap-analys: Roll

Område	Nuläge	Behov	Önskat läge
Roll	Viktig samverkansplattform som förenar intressen och kompetens. Plattform med lokal förankring och ibland en mer operativ roll. Ibland otydlig och informell.	Ökad kommunal och politisk förståelse för vattenråden, plan för större genomslag, att rådets lokalkännedom tas på allvar	Tydlig, erkänd och legitim aktör med visst mandat, som är handlingskraftig och kan visa upp resultat. Ett gemensamt syfte och målbild som är känd även externt.

Identifierat gap:

Skillnad i tydlighet kring roll och mandat, vilket påverkar legitimitet och genomslag externt.

Gap-analys: Politisk förankring

Område	Nuläge	Behov	Önskat läge
Politisk förankring	Svag förankring, personberoende, låg kännedom och otydliga kanaler.	Ökad kommunikation med politiker och kommun för bättre förståelse. Visa värdet av vattenrådet. Tydligt mandat och ägarskap.	Systematiskt och återkommande politiskt förankrat. Stark koppling till kommuner och politik. Tydligt mandat och ägarskap.

Identifierat gap:

Avsaknad av tydliga rutiner, roller och systematik för politisk förankring, vilket gör arbetet personberoende och sårbart. Brist på tydligt ägarskap i frågorna, vilket hämmar långsiktig förändring och handling.

Gap-analys: Intern organisation

Område	Nuläge	Behov	Önskat läge
Intern organisation	Fungerande och generellt positiv, särskilt vad gäller samordning och kommunikation, men ofta otydliga förväntningar på medlemmarna.	Information internt, t.ex introduktion. Kontinuerlig dialog kring vattenrådets organisation. Behoven här rör struktur, inte mer arbete.	Robust, formaliserad, långsiktig där man har gemensamt syfte, arbetssätt och målbild.

Identifierat gap:

Avsaknad av tydliga gemensamma rutiner och processer kopplade till intern utveckling

Gap-analys: Resurser

Område	Nuläge	Behov	Önskat läge
Resurser	Projektbaserat, begränsat, osäkert/kortsiktigt → upplevd begränsad handlingskraft	Långsiktighet i ekonomiska och personella resurser.	Stabil och långsiktig finansiering med möjlighet för stabila personella resurser

Identifierat gap:

Skillnad mellan kortsiktiga, projektbaserade resurser och behovet av stabil, långsiktig finansiering och personella resurser.

Gap-analys: Kommunikation

Område	Nuläge	Behov	Önskat läge
Kommunikation	Internt: relativt god men otydligt för nya medlemmar Externt: ofta otillräcklig	Internt: introduktion till vattenrådet, mer dialog mellan möten Externt: mer tid och kommunikations-plan	Internt: kontinuerlig kommunikation och tydligare förväntningar Externt: systematisk och självklar kommunikation mellan vattenråd och kommuner

Identifierat gap:

Internt: Tillräckligt väl fungerande, men med vissa mindre förändringar (struktur och introduktion) kan bli ännu bättre.
Externt: Avsaknad av systematiserad extern kommunikation

Kontakt

Alexandra Gingfelt

Göteborgsregionen

Miljö och samhällsbyggnad

E-post: alexandra.gingfelt@goteborgsregionen.se

Telefon: 031 - 335 54 12

www.goteborgsregionen.se